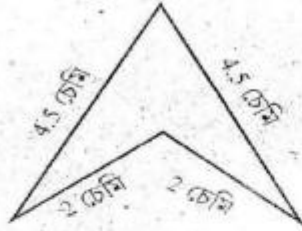
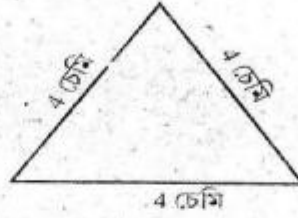


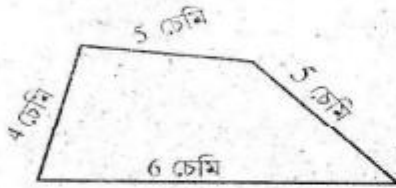
তলত দিয়া চিত্ৰবোৰৰ পৰিসীমা নিৰ্ণয় কৰা আৰু তালিকা লিখা -



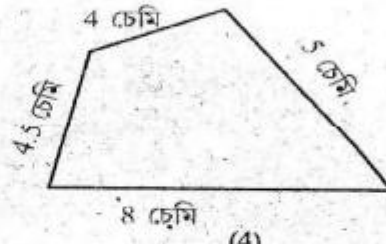
(1)



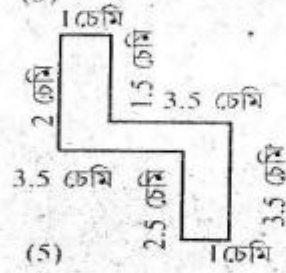
(2)



(3)



(4)



(5)

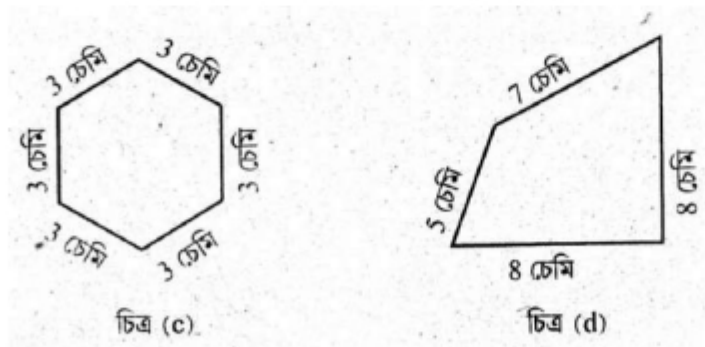
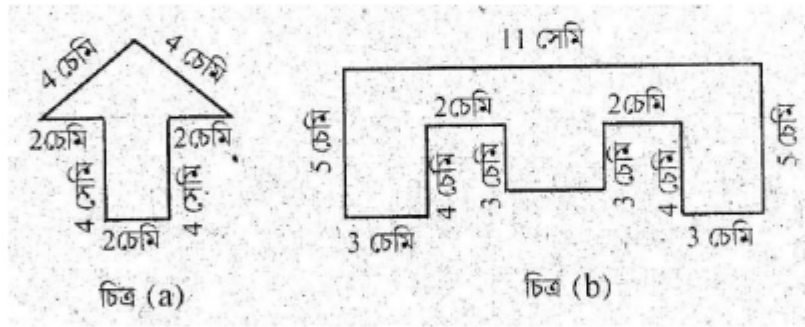
চিত্ৰ	পৰিসীমা (চেমি)
1	
2	
3	
4	
5	

সমাধান :

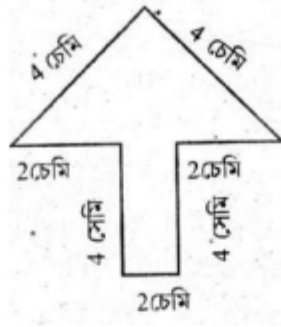
চিত্র	পৰিসীমা (চেমি)
1	$5.5 \text{ চেমি} + 4.5 \text{ চেমি} + 2 \text{ চেমি} + 2 \text{ চেমি} = 13 \text{ চেমি}$
2	$4 \text{ চেমি} + 4 \text{ চেমি} + 4 \text{ চেমি} = 12$
3	$4 \text{ চেমি} + 5 \text{ চেমি} + 5 \text{ চেমি} + 6 \text{ চেমি} = 20$
4	$4.5 \text{ চেমি} + 4 \text{ চেমি} + 5 \text{ চেমি} + 8 \text{ চেমি} = 21.5 \text{ চেমি}$
5	$2 \text{ চেমি} + 1 \text{ চেমি} + 1.5 \text{ চেমি} + 3.5 \text{ চেমি} + 3.5 \text{ চেমি} + 1 \text{ চেমি} + 2.5 \text{ চেমি} + 3.5 \text{ চেমি} = 18.5 \text{ চেমি}$

নিজে কৰি চোৱা -

প্ৰশ্ন 1. তলৰ চিত্ৰকেইটাৰ প্ৰতিটো বাহুৰ জোৰ দিয়া আছে। পৰিসীমা নিৰ্ণয় কৰা। (চিত্ৰ কেইটা বহীত আঁকা)

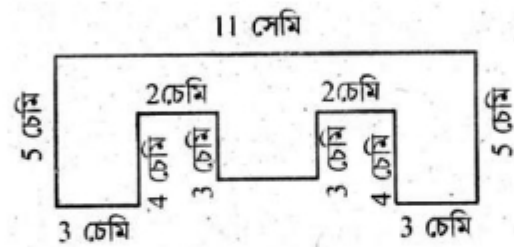


সমাধান : (a)



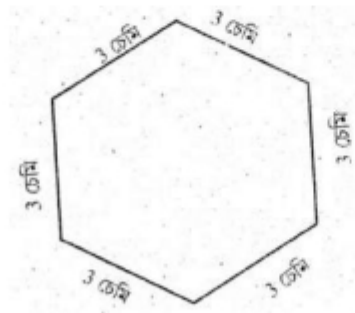
$$\begin{aligned}\text{নির্ণেয় পৰিসীমা} &= 4 \text{ চেমি} + 4 \text{ চেমি} + 2 \text{ চেমি} + 4 \text{ চেমি} + 2 \text{ চেমি} + 4 \text{ চেমি} + 2 \text{ চেমি} \\ &= 22 \text{ চেমি}\end{aligned}$$

সমাধান : (b)



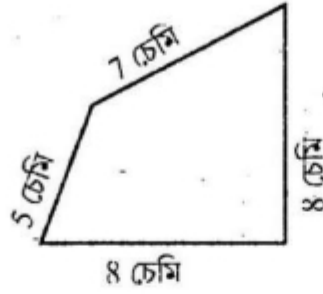
$$\begin{aligned}\text{নির্ণেয় পৰিসীমা} &= 5 \text{ চেমি} + 11 \text{ চেমি} + 5 \text{ চেমি} + 3 \text{ চেমি} + 4 \text{ চেমি} + 2 \text{ চেমি} + 3 \text{ চেমি} + 3 \text{ চেমি} \\ &\quad + 3 \text{ চেমি} + 2 \text{ চেমি} + 4 \text{ চেমি} + 3 \text{ চেমি} + 5 \text{ চেমি} \\ &= 53 \text{ চেমি}\end{aligned}$$

সমাধান : (c)



$$\begin{aligned}\text{নির্ণেয় পৰিসীমা} &= 6 \times 3 \text{ চেমি} \\ &= 18 \text{ চেমি}\end{aligned}$$

সমাধান : (d)



চিত্র (d)

$$\begin{aligned}\text{নির্ণেয় পৰিসীমা} &= 5 \text{ সেমি} + 7 \text{ সেমি} + 8 \text{ সেমি} + 8 \text{ সেমি} \\ &= 28 \text{ সেমি}\end{aligned}$$

প্রশ্ন 2. এটা আয়তৰ দীঘ 60 চে.মি আৰু প্ৰস্থ 20 সেমি হ'লে ইয়াৰ পৰিসীমা উলিওৱা।

সমাধান : আয়তৰ দীঘ = 60 সেমি

$$\text{প্ৰস্থ} = 20 \text{ সেমি}$$

$$\begin{aligned}\therefore \text{আয়টোৰ পৰিসীমা} &= 2 (\text{দীঘ} + \text{প্ৰস্থ}) \\ &= 2 (60 + 20) \text{ সেমি} \\ &= 2 \times 80 \text{ সেমি} \\ &= 160 \text{ সেমি}\end{aligned}$$

প্রশ্ন 3. এখন আয়তাকাৰ মজিয়াৰ পৰিসীমা 400 মি হ'লে দীঘ 800 মি হ'লে মজিয়াৰ প্ৰস্থ নিৰ্ণয় কৰা।

সমাধান : মজিয়াখনৰ পৰিসীমা = 400 মি.

$$\text{মজিয়াখনৰ দীঘ} = 150 \text{ মি.}$$

$$\text{আমি জানো যে, আয়তৰ পৰিসীমা} = 2 (\text{দীঘ} + \text{প্ৰস্থ})$$

$$\therefore \text{দীঘ} + \text{প্ৰস্থ} = \frac{\text{পৰিসীমা}}{2}$$

$$\Rightarrow 150 + \text{প্ৰস্থ} = \frac{400}{2}$$

$$\Rightarrow 150 + \text{প্ৰস্থ} = 200$$

$$\Rightarrow \text{প্ৰস্থ} = 200 - 150 = 50 \quad \therefore \text{মজিয়াখনৰ প্ৰস্থ} = 50 \text{ মি.}$$

প্ৰশ্ন 4. এখন আয়তাকাৰ শিশু উদ্যানৰ দীঘ 200 মিটাৰ, প্ৰস্থ 150 মিটাৰ । ইয়াৰ পৰিসীমাত বেৰ দিলে প্ৰতি মিটাৰ 20 টকা হাৰত কিমান খৰচ হ'ব ?

সমাধান : শিশু উদ্যানখনৰ দীঘ = 200 মিটাৰ

$$\text{প্ৰস্থ} = 150 \text{ মিটাৰ}$$

$$\therefore \text{শিশু উদ্যানখনৰ পৰিসীমা} = 2 (\text{দীঘ} + \text{প্ৰস্থ})$$

$$= 2 (200 \text{ মিটাৰ} + 150 \text{ মিটাৰ}) \text{ চেমি}$$

$$= 2 \times 350 \text{ মিটাৰ}$$

$$= 700 \text{ মিটাৰ}$$

$$\text{বেৰ দিওঁতে 1 মিটাৰত খৰচ হয়} = 20 \text{ টকা}$$

$$\therefore \text{বেৰ দিওঁতে 700 মিটাৰত খৰচ হয়} = 20 \times 700 \text{ টকা}$$

$$= 14000 \text{ টকা}$$

প্ৰশ্ন 5. 36 চেমি পৰিসীমায়ুক্ত এটা সুষম ত্ৰিভুজ আৰু এটা সুষম চতুৰ্ভুজৰ বাহুৰ জোখ নিৰ্ণয় কৰা ।

সমাধান : দিয়া আছে, সুষম ত্ৰিভুজটোৰ পৰিসীমা = 36 চে.মি.

$$\therefore 3 \times \text{বাহু} = 36 \text{ মিটাৰ}$$

$$\Rightarrow \text{বাহু} = \frac{36}{3} = 12$$

$$\therefore \text{সুষম ত্ৰিভুজৰ প্ৰতিটো বাহুৰ জোখ 12 চে. মি.}$$

আকৌ, সুষম চতুৰ্ভুজৰ পৰিসীমা = 36 চে.মি.

$$\therefore 4 \times \text{বাহু} = 36$$

$$\Rightarrow \text{বাহু} = \frac{36}{4} = 9$$

$$\therefore \text{সুষম চতুৰ্ভুজৰ প্ৰতিটো বাহুৰ জোখ 9 চে. মি.}$$

প্ৰশ্ন 6. এটা সুষম পঞ্চভুজৰ পৰিসীমা 125 চেমি । ইয়াৰ প্ৰতিটো বাহুৰ জোখ কিমান ?

সমাধান : এটা সুষম পঞ্চভুজৰ পৰিসীমা = 125 চে.মি.

$$\therefore 5 \times \text{বাহু} = 125$$

$$\Rightarrow \text{বাহু} = \frac{125}{5} = 25$$

$$\therefore \text{সুষম পঞ্চভুজৰ প্ৰতিটো বাহুৰ জোখ 25 চে. মি.}$$

প্ৰশ্ন 7. বৰ্গাকাৰ খেলপথাৰ এখনত বেৰ দিওঁতে প্ৰতিমিটাৰত 35 টকা হিচাবে মুঠ খৰচ হয় 4480 টকা ।

খেলপথাৰখনৰ প্ৰতিটো বাহুৰ জোখ কিমান হ'ব ?

সমাধান : বৰ্গাকাৰ খেলপথাৰখনত বেৰ দিয়া মুঠ খৰচ = 4480 টকা

প্ৰতি মিটাৰত খৰচ হয় = 35 টকা

$$\therefore \text{খেলপথাৰখনৰ পৰিসীমা} = \frac{4480}{35}$$
$$= 128$$

অৰ্থাৎ, $4 \times \text{বাহু} = 128$

$$\Rightarrow \text{বাহু} = \frac{128}{4} = 32$$

$\therefore$ বৰ্গাকাৰ খেলপথাৰখনৰ বাহুৰ দীঘ 32 চে.মি.

প্ৰশ্ন 8. এটা আয়তৰ দীঘ, প্ৰস্থ দুগুণ । যদি ইয়াৰ প্ৰস্থ 17 চেমি হয় তেন্তে আয়তটোৰ পৰিসীমা নিৰ্ণয় কৰা ।

সমাধান : দিয়া আছে , আয়তটোৰ প্ৰস্থ = 17 চে.মি.

আয়তটোৰ দীঘ = 2×17 চে.মি.

= 34 চে.মি.

আয়তটোৰ পৰিসীমা = $2 (\text{দীঘ} + \text{প্ৰস্থ})$

= $2(34+17)$ চে.মি.

= 2×51 চে.মি.

= 102 চে.মি.

$\therefore$ সুষম পঞ্চভুজৰ প্ৰতিটো বাহুৰ জোখ 25 চে.মি.

প্ৰশ্ন 9. অজয়ে 60 মিটাৰ বাহু দৈৰ্ঘ্যৰ এখন বৰ্গাকৃতি খেলপথাৰৰ চাৰিওফালে এপাক দৌৰিলে । বিমলে 50

মিটাৰ বাহু বিশিষ্ট এটা সুষম পঞ্চভুজ আকৃতিৰ খেলপথাৰ এখনৰ চাৰিওফালে এপাক দৌৰিলে । কোনজনে বেছি

দূৰত্ব দৌৰিলে আৰু কিমান বেছি ?

সমাধান : অজয়ে দৌৰা বৰ্গাকৃতিৰ খেলপথাৰৰ বাহু দীঘ = 60 চে.মি.

$\therefore$ বৰ্গাকৃতিৰ খেলপথাৰখনৰ পৰিসীমা = $4 \times \text{বাহু}$

= 4×60 মিটাৰ

= 240 মিটাৰ

বিমলে দৌৰ সুৰম পঞ্চভুজ আকৃতিৰ খেলপথাৰখনৰ বাহুৰ দীঘ = 50 মিটাৰ

$$\begin{aligned}\therefore \text{পঞ্চভুজ আকৃতিৰ খেলপথাৰখনৰ পৰিসীমা} &= 5 \times \text{বাহু} \\ &= 5 \times 50 \text{ মিটাৰ} \\ &= 250 \text{ মিটাৰ}\end{aligned}$$

$\therefore$ বিমলে বেছি দূৰত্ব দৌৰিলে ।

$$\begin{aligned}\therefore \text{বিমলে বেছি দৌৰা দূৰত্ব} &= (250 - 240) \text{ মিটাৰ} \\ &= 10 \text{ মিটাৰ}\end{aligned}$$

প্ৰশ্ন 10. 60 চেমি দৈৰ্ঘ্যৰ পাতল তাঁৰ এডালেৰে (a) এটা বৰ্গ (b) এটা সমবাহু ত্ৰিভুজ (c) এটা সুৰম পঞ্চভুজ আৰু (d) এটা ষড়ভুজ তৈয়াৰ কৰা আৰু প্ৰত্যেকটোৰে বাহুৰ জোখ নিৰ্ণয় কৰা ।

সমাধান : (a) বৰ্গৰ পৰিসীমা = 60 চে.মি.

$$\text{অৰ্থাৎ, } \quad = 4 \times \text{বাহু} = 60$$

$$\Rightarrow \text{বাহু} = \frac{60}{4} = 15$$

$\therefore$ বৰ্গৰ বাহুৰ জোখ = 15 চে.মি.

সমাধান : (a) এটা সমবাহু ত্ৰিভুজৰ পৰিসীমা = 60 চে.মি.

$$\text{অৰ্থাৎ, } \quad = 3 \times \text{বাহু} = 60$$

$$\Rightarrow \text{বাহু} = \frac{60}{3} = 20$$

$\therefore$ সমবাহু ত্ৰিভুজটোৰ বাহুৰ দীঘ = 20 চে.মি.

সমাধান : (c) এটা সুৰম পঞ্চভুজৰ পৰিসীমা = 60 চে.মি.

$$\text{অৰ্থাৎ, } \quad = 5 \times \text{বাহু} = 60$$

$$\Rightarrow \text{বাহু} = \frac{60}{5} = 12$$

$\therefore$ সুৰম পঞ্চভুজৰ প্ৰতিটো বাহুৰ দীঘ = 12 চে.মি.

সমাধান : (d) এটা সুৰম ষড়ভুজৰ পৰিসীমা = 60 চে.মি.

$$\text{অৰ্থাৎ, } 6 \times \text{বাহু} = 60$$

$$\Rightarrow \text{বাহু} = \frac{60}{6} = 10$$

$\therefore$ সুৰম ষড়ভুজৰ প্ৰতিটো বাহুৰ দীঘ = 10 চে.মি.

প্ৰশ্ন 11. বৰ্গাকৃতিৰ উদ্যান এখনৰ বাহুৰ দীঘ 250 মিটাৰ । এখন গেটৰ বাবে 2 মিটাৰ বাদ দি প্ৰতিমিটাৰত 20 টকা হিচাপে চাৰিওফালে বেৰ দিওঁতে কিমান খৰচ পৰিব ?

সমাধান : বৰ্গাকৃতিৰ উদ্যানখনৰ দীঘ = 250 মিটাৰ

$$\begin{aligned}\therefore \text{উদ্যানখনৰ পৰিসীমা} &= 4 \times 250 \text{ মিটাৰ} \\ &= 1000 \text{ মিটাৰ}\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}\text{গেটৰ বাবে 2 মিটাৰ দিলে উদ্যানখনৰ পৰিসীমা} &= 1000 - 2 \text{ মিটাৰ} \\ &= 998 \text{ মিটাৰ}\end{aligned}$$

$$1 \text{ মিটাৰ বেৰ দিয়া খৰচ} = 20 \text{ টকা}$$

$$\begin{aligned}\therefore 998 \text{ মিটাৰৰ বাবে দিয়া খৰচ} &= 20 \times 998 \text{ টকা} \\ &= 19960 \text{ টকা}\end{aligned}$$

প্ৰশ্ন 12. এটা ত্ৰিভুজৰ দুটা বাহুৰ জোখ 14 চেমি আৰু 16 চেমি । যদি ত্ৰিভুজটোৰ পৰিসীমা 40 চেমি হয় তেন্তে তৃতীয় বাহুটোৰ জোখ কিমান হ'ব ?

সমাধান : ত্ৰিভুজৰ এটা পৰিসীমা = 40 চে.মি.

$$\text{ত্ৰিভুজটোৰ দুটা বাহু 14 চে.মি. আৰু 16 চে.মি.}$$

$$\begin{aligned}\therefore \text{ত্ৰিভুজটোৰ তৃতীয় বাহু} &= [40 - (14 + 16)] \text{ চে.মি.} \\ &= [40 - 30] \text{ চে.মি.} \\ &= 10 \text{ চে.মি.}\end{aligned}$$

প্ৰশ্ন 13. 18 মি $\times$ 10 মি জোখৰ আয়তাকৃতিত থকা তাঁৰ এডালেৰে বৰ্গ তৈয়াৰ কৰিলে বৰ্গটোৰ বাহুৰ দীঘ কিমান হ'ব ?

সমাধান : আয়তাকৃতিৰ তাঁৰডালৰ দীঘ = 18 চে.মি.

প্রস্থ = 10 চে.মি.

$$\begin{aligned}\therefore \text{আয়তাকৃতিটোৰ পৰিসীমা} &= 2 (\text{দীঘ} + \text{প্রস্থ}) \\ &= 2(18+10) \text{ মি.} \\ &= 2 \times 28 \\ &= 56 \text{ মি.}\end{aligned}$$

প্রশ্নমতে, বৰ্গটোৰ পৰিসীমা = 56 মি.

$$\therefore 4 \times \text{বাহু} = 56 \text{ মি.}$$

$$\therefore \text{বাহু} = \frac{56}{4} \text{ মি.} = 14 \text{ মি.}$$

$$\therefore \text{বৰ্গটোৰ বাহুৰ দীঘ} = 14 \text{ মি.}$$

প্রশ্ন 14. 24 চেমি দীঘল তাঁৰ এডাল তোমাৰ হাতত আছে । এইখিনি তাঁৰেৰে তুমি বিভিন্ন ধৰণৰ 5 টা আয়ত গঠন কৰা আৰু প্ৰতিটোৰ দীঘ আৰু প্রস্থ লিপিবদ্ধ কৰা ।

সমাধান : তাঁৰডালৰ দৈৰ্ঘ্য 24 চে.মি. । গতিকে বিভিন্ন 1 টা আয়তৰ পৰিসীমা হ'ল 24 চে.মি. ।

আয়তৰ পৰিসীমা	আয়তৰ দীঘ	আয়তৰ প্রস্থ
(i) 24 চে.মি.	10 চে.মি.	2 চে.মি.
(ii) 24 চে.মি.	8 চে.মি.	4 চে.মি.
(iii) 24 চে.মি.	5 চে.মি.	7 চে.মি.
(iv) 24 চে.মি.	4 চে.মি.	8 চে.মি.
(v) 24 চে.মি.	9 চে.মি.	3 চে.মি.

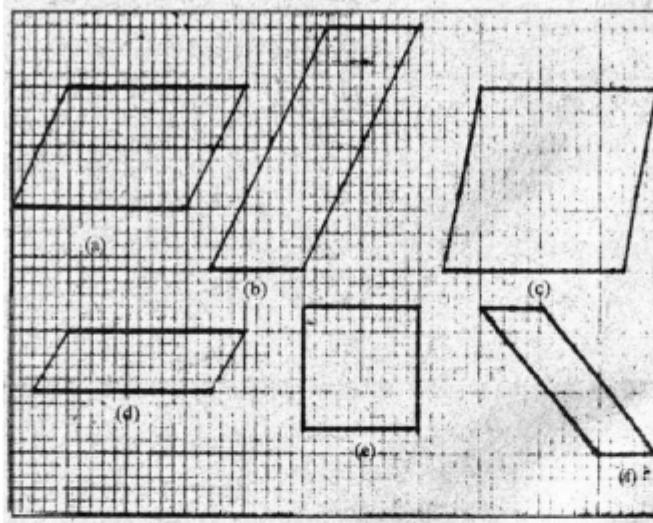
প্রশ্ন 15. এটা সুষম দশভুজৰ এটা বাহুৰ জোখ 10 চেমি হ'লে ইয়াৰ পৰিসীমা উলিওৱা ।

সমাধান : সুষম দশভুজৰ বাহু এটাৰ দীঘ = 10 চে.মি.

$$\begin{aligned}\therefore \text{পৰিসীমা} &= 10 \times \text{বাহু} \\ &= 10 \times 10 \text{ চে.মি} \\ &= 100 \text{ চে.মি}\end{aligned}$$

নিজে কৰি চোৱা -

তলত দিয়া সামান্তৰিকবোৰে আণ্ডৰা বৰ্গৰ সংখ্যা গণনা কৰি সামান্তৰিকবোৰৰ কালি গণনা কৰা

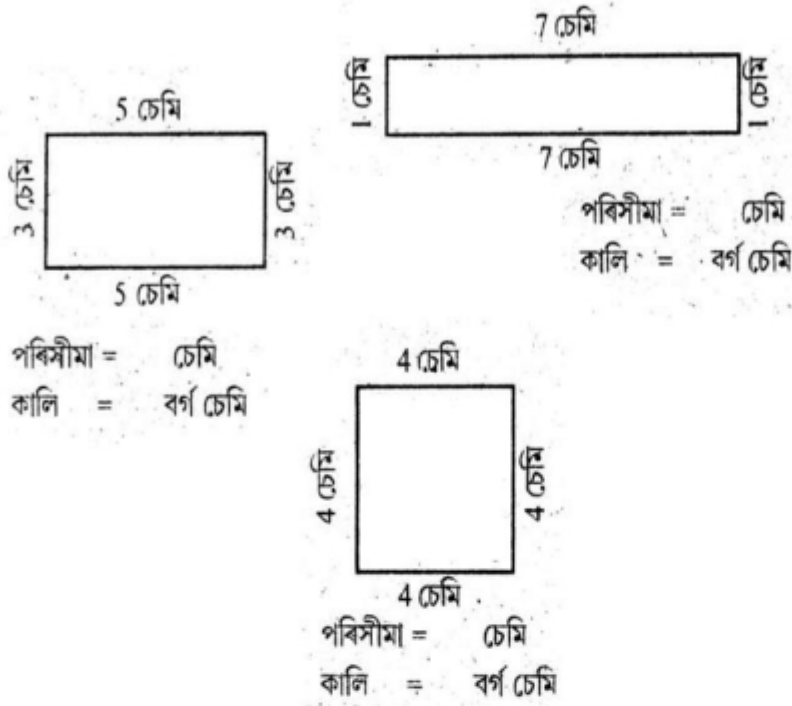


সামান্তৰিক	ভূমি	উচ্চতা	কালি
(a)	15 একক	10 একক	$15 \times 10 = 150$ বৰ্গ একক
(b)			
(c)			
(d)			
(e)			
(f)			

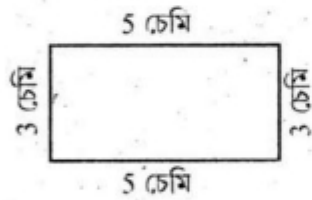
সমাধানঃ

সামান্তৰিক	ভূমি	উচ্চতা	কালি
(a)	15 একক	10 একক	$15 \times 10 = 150$ বৰ্গ একক
(b)	8 একক	20 একক	$8 \times 20 = 160$ বৰ্গ একক
(c)	15 একক	15 একক	$15 \times 15 = 225$ বৰ্গ একক
(d)	15 একক	5 একক	$15 \times 5 = 75$ বৰ্গ একক
(e)	10 একক	10 একক	$10 \times 10 = 100$ বৰ্গ একক
(f)	5 একক	12 একক	$5 \times 12 = 60$ বৰ্গ একক

তলৰ চিত্ৰবোৰৰ পৰিসীমা আৰু কালি উলিওৱাও আহা -



সমাধান :



$$\text{পৰিসীমা} = 2(5+3) \text{ চে.মি.}$$

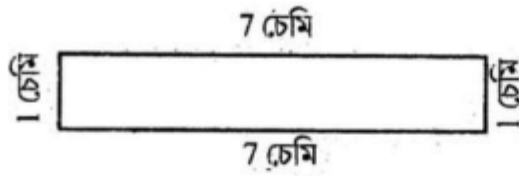
$$= 2 \times 8 \text{ চে.মি.}$$

$$= 16 \text{ চে.মি.}$$

$$\text{কালি} = \text{দীঘ} \times \text{প্রস্থ}$$

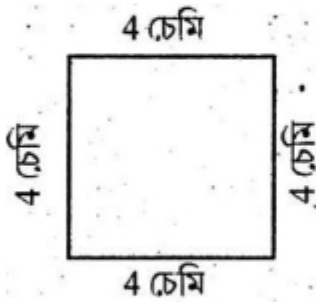
$$= 5 \text{ চে.মি.} \times 3 \text{ চে.মি.}$$

$$= 15 \text{ বৰ্গ চে.মি.}$$



$$\begin{aligned}
 \text{পৰিসীমা} &= 2 (\text{দীঘ} + \text{প্রস্থ}) \\
 &= 2(7+1)\text{চে.মি.} \\
 &= 2 \times 8 \text{ চে.মি.} \\
 &= 16 \text{ চে.মি.}
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 \text{কালি} &= \text{দীঘ} \times \text{প্রস্থ} \\
 &= 7 \text{ চে.মি.} \times 1 \text{ চে.মি.} \\
 &= 7 \text{ বর্গ চে.মি.}
 \end{aligned}$$

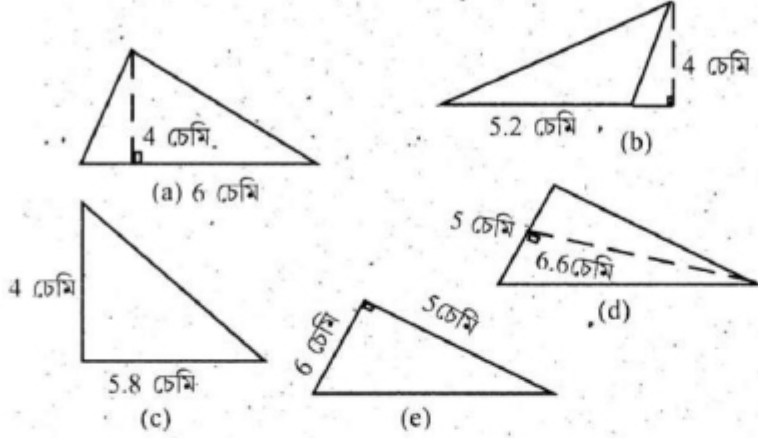


সমাধান :

$$\begin{aligned}
 \text{পৰিসীমা} &= 4 \times \text{বাহু} \\
 &= 4 \times 4 \text{ চে.মি.} \\
 &= 16 \text{ চে.মি.} \\
 \text{কালি} &= \text{বাহু} \times \text{বাহু} \\
 &= 4 \text{ চে.মি.} \times 4 \text{ চে.মি.} \\
 &= 16 \text{ বর্গ চে.মি.}
 \end{aligned}$$

ওপৰৰ চতুৰ্ভুজ কেইটাৰ পৰিসীমা একে হয় । কিন্তু কালি একে নহয় ।

প্ৰশ্ন 1. তলত দিয়া সামান্তৰিকৰ প্ৰতিটোৰে কালি উলিওৱা।



সমাধান : (a) সামান্তৰিকৰ ভূমি = 7 চে.মি

উচ্চতা = 5 চে.মি.

$$\begin{aligned}\therefore \text{সামান্তৰিকটোৰ কালি} &= \text{ভূমি} \times \text{উচ্চতা} \\ &= 7 \text{ চে.মি} \times 5 \text{ চে.মি.} \\ &= 35 \text{ বৰ্গ চে.মি}\end{aligned}$$

সমাধান : (b) সামান্তৰিকটোৰ ভূমি = 4 চে.মি

উচ্চতা = 7 চে.মি.

$$\begin{aligned}\therefore \text{সামান্তৰিকটোৰ কালি} &= \text{ভূমি} \times \text{উচ্চতা} \\ &= 4 \text{ চে.মি} \times 7 \text{ চে.মি.} \\ &= 28 \text{ বৰ্গ চে.মি.}\end{aligned}$$

সমাধান : (c) আয়তটোৰ দীঘ = 7 চে.মি

প্ৰস্থ = 3 চে.মি.

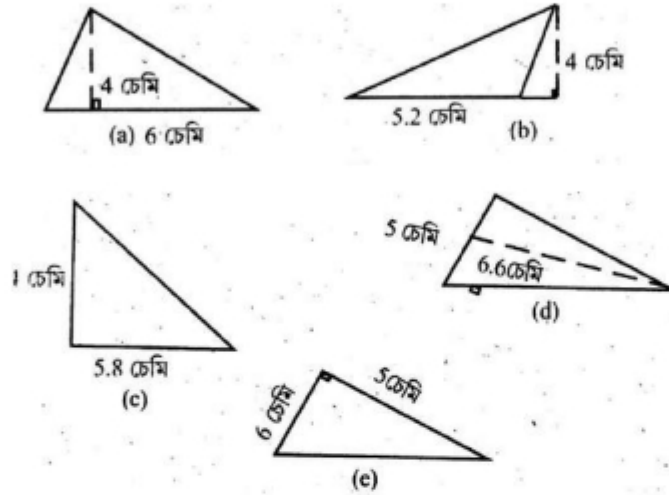
$$\begin{aligned}\therefore \text{আয়তটোৰ কালি} &= \text{দীঘ} \times \text{প্ৰস্থ} \\ &= 7 \text{ চে.মি} \times 3 \text{ চে.মি.} \\ &= 21 \text{ বৰ্গ চে.মি}\end{aligned}$$

সমাধান : (d) সামান্তৰিকটোৰ ভূমি = 10 চে.মি

উচ্চতা = 4 চে.মি.

$$\begin{aligned}\therefore \text{সামান্তৰিকটোৰ কালি} &= \text{ভূমি} \times \text{উচ্চতা} \\ &= 10 \text{ চে.মি} \times 4 \text{ চে.মি.} \\ &= 40 \text{ বৰ্গ চে.মি.}\end{aligned}$$

প্ৰশ্ন 2. তলত দিয়া প্ৰতিটো ত্ৰিভুজৰ কালি উলিওৱা।



সমাধান : (a) ত্ৰিভুজটোৰ ভূমি = 6 চে.মি.

উন্নতি = 4 চে.মি.

$$\begin{aligned}\therefore \text{ত্ৰিভুজটোৰ কালি} &= \frac{1}{2} \times \text{ভূমি} \times \text{উন্নতি} \\ &= \frac{1}{2} \times 6 \times 4 \text{ বৰ্গ চে.মি.} \\ &= 12 \text{ বৰ্গ চে.মি.}\end{aligned}$$

সমাধান : (b) ত্ৰিভুজটোৰ ভূমি = 5.2 চে.মি.

উন্নতি = 4.4 চে.মি.

$$\begin{aligned}\therefore \text{ত্ৰিভুজটোৰ কালি} &= \frac{1}{2} \times \text{ভূমি} \times \text{উন্নতি} \\ &= \frac{1}{2} \times 5.2 \text{ চে.মি} \times 4 \text{ চে.মি.} \\ &= 11.44 \text{ বৰ্গ চে.মি.}\end{aligned}$$

সমাধান : (c) ত্রিভুজটোৰ ভূমি = 5.8 চে.মি.

উন্নতি = 4 চে.মি.

$$\begin{aligned}\therefore \text{ত্রিভুজটোৰ কালি} &= \frac{1}{2} \times \text{ভূমি} \times \text{উন্নতি} \\ &= \frac{1}{2} \times 5.8 \text{ চে.মি} \times 4 \text{ চে.মি} \\ &= 11.6 \text{ বৰ্গ চে.মি.}\end{aligned}$$

সমাধান : (d) ত্রিভুজটোৰ ভূমি = 5 চে.মি.

উন্নতি = 6.6 চে.মি.

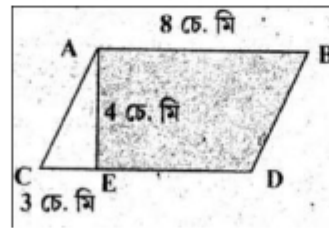
$$\begin{aligned}\therefore \text{ত্রিভুজটোৰ কালি} &= \frac{1}{2} \times \text{ভূমি} \times \text{উন্নতি} \\ &= \frac{1}{2} \times 5 \times 6.6 \text{ বৰ্গ চে.মি} \\ &= 16.5 \text{ বৰ্গ চে.মি.}\end{aligned}$$

সমাধান : (e) ত্রিভুজটোৰ ভূমি = 6 চে.মি.

উন্নতি = 8 চে.মি.

$$\begin{aligned}\therefore \text{ত্রিভুজটোৰ কালি} &= \frac{1}{2} \times \text{ভূমি} \times \text{উন্নতি} \\ &= \frac{1}{2} \times 6 \times 8 \text{ বৰ্গ চে.মি} \\ &= 24 \text{ বৰ্গ চে.মি.}\end{aligned}$$

প্ৰশ্ন 3. ABCD সামান্তৰিকৰ AB=8 চে.মি., AE = 4 চে.মি DE =3 চে.মি হ'লে আচ্ছাদিত অঞ্চলৰ কালি উলিওৱা।



সমাধান : আচ্ছাদিত অঞ্চলৰ কালি = ABCD সামান্তৰিকৰ কালি - ΔADE

$$\begin{aligned}&= (4 \times 8) - \frac{1}{2} \times 3 \times 4^2 \text{ বৰ্গ চে.মি} \\ &= (32 - 6) \text{ বৰ্গ চে.মি} = 24 \text{ বৰ্গ চে.মি.}\end{aligned}$$

প্ৰশ্ন 4. এটা ত্ৰিভুজৰ ভূমিৰ দৈৰ্ঘ্য 40 চে.মি. আৰু এয়াৰ উচ্চতাৰ দৈৰ্ঘ্য 12 চে.মি. হ'লে ত্ৰিভুজটোৰ কালি নিৰ্ণয় কৰা।

সমাধান : ভূমিৰ দৈৰ্ঘ্য 40 চে.মি.

উচ্চতা = 12 চে.মি.

$$\begin{aligned}\therefore \text{ত্ৰিভুজৰ কালি} &= \frac{1}{2} \times \text{ভূমি} \times \text{উচ্চতা} \\ &= \frac{1}{2} \times 40 \times 12 \\ &= 240 \text{ চে.মি.}\end{aligned}$$

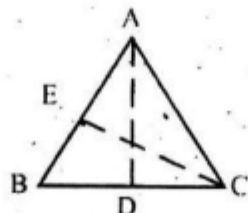
প্ৰশ্ন 5. ভিন্ন ভিন্ন দীঘ আৰু প্ৰস্থৰ 16 চে.মি. পৰিসীমাৰ আয়তবোৰৰ ক্ষেত্ৰফল নিৰ্ণয় কৰা।

দীঘ (চে.মি.)	প্ৰস্থ চে.মি.	ক্ষেত্ৰফল (বৰ্গ চে.মি.)

সমাধান :

দীঘ (চে.মি.)	প্ৰস্থ চে.মি.	ক্ষেত্ৰফল (বৰ্গ চে.মি.)
7	1	7
6	2	12
5	3	15

প্ৰশ্ন 9. ABC এটা সমদ্বিবাহু ত্ৰিভুজ য'ত $AB = AC = 7.5$ চেমি আৰু $BC = 9$ চেমি। A ৰ পৰা BC লৈ টনা AD ৰ উচ্চতা 6 চেমি। ΔABC ৰ কালি উলিওৱা। C ৰ পৰা AB লৈ টনা উচ্চতা CE কিমান হ'ব ?



সমাধান : চিত্রত ΔABC ৰ $AB = AC = 7.5$ চেমি

$$BC = 9 \text{ চেমি}$$

$$AD = 6 \text{ চেমি}$$

$$\begin{aligned}\therefore \Delta ABC \text{ ৰ কালি} &= \frac{1}{2} \times BC \times AD \\ &= \frac{1}{2} \times 9 \times 6 \text{ বৰ্গ চেমি} = 27 \text{ বৰ্গ চেমি}\end{aligned}$$

আকৌ,

$$\Delta ABC \text{ ৰ কালি} = \frac{1}{2} \times AB \times CE$$

$$\therefore 27 = \frac{1}{2} \times 7.5 \times CE$$

$$\Rightarrow \frac{2 \times 27}{7.5} = C : E$$

$$\Rightarrow CE = \frac{54}{7.5}$$

$$\Rightarrow CE = \frac{54}{75/10}$$

$$= \frac{54 \times 10}{75}$$

$$= 7.2$$

$$\therefore \text{উচ্চতা } CE = 7.2 \text{ চেমি}$$

প্ৰশ্ন 10. এটা আয়তৰ কালি 540 বৰ্গ চেমি আৰু ইয়াৰ দীঘ 36 চেমি গ'লে প্ৰস্থ উলিওৱা ।

সমাধান : আয়ত এটাৰ কালি = 540 বৰ্গ চে.মি.

$$\text{আয়তটোৰ দীঘ} = 36 \text{ চে.মি.}$$

$$\therefore \text{আয়তটোৰ প্ৰস্থ} = \frac{\text{কালি}}{\text{প্ৰস্থ}}$$

$$= \frac{540 \text{ বৰ্গ চে.মি.}}{36 \text{ চে.মি.}}$$

প্রশ্ন 11. এটা সামান্তৰিক উচ্চতা ইয়াৰ ভূমিৰ আধা । ভূমি 16 হ'লে ইয়াৰ কালি নিৰ্ণয় কৰা ।

সমাধান : এটা সামান্তৰিক ভূমি = 16 চে.মি.

$$\text{প্রশ্নমতে সামান্তৰিকটোৰ উচ্চতা} = \frac{\text{ভূমি}}{2}$$

$$= 16 \text{ চে.মি.}$$

$$2$$

$$= 8 \text{ চে.মি.}$$

$$\therefore \text{সামান্তৰিকটোৰ কালি} = \text{ভূমি} \times \text{উচ্চতা}$$

$$= 16 \text{ চে.মি.} \times 8 \text{ চে.মি.}$$

$$= 128 \text{ বৰ্গ চে.মি.}$$